

BETROKKENHEID Vwo'ers Dalton College in essays bezorgd én positief over de toekomst

'Waar is James Bond als je hem nodig hebt?'

2023 klopt aan de poort. Twaalf maanden waarin van alles mogelijk is. Daar weet dit zestal vwo6-leerlingen van het Stedelijk Dalton College Alkmaar over mee te praten. Dit jaar hebben ze daar al stevig over nagedacht. Ieder vanuit een ander oogpunt, mede als onderdeel van een essayopdracht, aan de gehele klas meegegeven door docent Nederlands Dick Jan Sanders.

Richard Zut en Senna Brammer

Alkmaar ■ Het gaat om de Daltonners Roy Huizinga (17 jaar, Zuid-Scharwoude), Katrin Barabach (18, Alkmaar), Rohan Sankar (18, Zuid-Scharwoude), Britt Bolten (17, Bergen), Sara van Rath (17, Sint Pancras) en Melisa Kürkcü (17, Heerhugowaard).

Ieder voor zich staan zij stil bij

een maatschappelijk thema dat hen bezighoudt. De een heeft soms een slapeloze nacht over de klimaatcrisis, de ander maakt zich druk over vergrijzing. In hoeverre hebben zij hier last van? En deelt hun omgeving deze zorgen of staan ze er alleen voor? Eén ding is zeker: deze leerlingen weten hoe ze in oplossingen moeten denken.

Essayopdracht

In totaal 29 vwo6-leerlingen van het Alkmaarse Dalton College kregen van docent Nederlands Dick Jan Sanders de opdracht om een essay te schrijven over wat hen bezig houdt, waarover zij zich zorgen maken én welke oplossingen zij zien voor een goede toekomst. Hierbij een beknopte weergave van zes leerlingen. Sanders: „Wij proberen als school middenin de maatschappij te staan. Om ze voor te bereiden op kritisch burgerschap en hun eigen plek in die maatschappij. Zo'n persoonlijke essay met zelfgekozen onderwerp is daarvoor een mooi actueel uitgangspunt. Ik sta versteld van de enorme maatschappelijke betrokkenheid en mentale veerkracht die de leerlingen tonen.”

Vergrijzing

Vormt de vergrijzing een bedreiging voor onze maatschappij? Roy Huizinga stelt in zijn essay dat de almaar ouder wordende bevolking voor de nodige problematiek zorgt. „Mede daardoor kunnen veel jongeren geen woonruimte vinden. Volgend jaar wil ik economie gaan studeren en het liefst in Groningen. Daar zijn alleen geen betaalbare kamers te krijgen. Dus wordt het Amsterdam en blijf ik maar thuis wonen. Het heeft dus invloed op studie- en locatiekeuzes.”

Andere gevolgen die vergrijzing met zich meebrengt? „De zorgkosten nemen snel toe, de algehele AOW-uitkering stijgt van 49,5 miljard euro nu naar 81 miljard in 2040 en dat is nog zonder de inflatie. Al dat extra geld moet worden betaald door de werkenden, onder wie ikzelf. Er zal ook meer verzorging nodig zijn, en dan is de vraag 'hoe kom je aan voldoende personeel?'

„Mijn leeftijdsgenoten zijn meer met andere dingen bezig. Toch zijn het zijn allemaal bedreigingen die op ons afkomen. Die zijn wel op te lossen denk ik. Maak zorgstudies goedkoper en trek meer mensen aan uit het buitenland. Die hebben dan werk én betalen mee

Roy: „Maak zorgstudies goedkoper.”

aan onze stijgende AOW-kosten. Bouw meer huizen voor een betere doorstroming zodat ouderen ook kleiner kunnen gaan wonen en er woonruimte vrijkomt voor jongeren. Het woord is aan de politiek, die moet er snel mee aan de slag.”

Consuminderen

De wereld bezwijkt door onze zelf gecreëerde consumptiemaatschappij. Stelt Rohan Sankar vast na het nodige onderzoekswerk. „Economische groei wordt gezien als ultiem doel. Doordat de overheid niet heeft ingegrepen is de consumptiemaatschappij uitgegroeid tot een massa-consumptiemaatschappij die niet meer te beheersen is. Daarbij gebruikt de mensheid drie keer zoveel hulpbronnen dan onze planeet te bieden heeft. Dit kan desastreuze gevolgen hebben voor de ecologische draagkracht van onze planeet die daarmee dreigt te worden verwoest”, is zijn stelling.

Rohan draagt ook mogelijke oplossingen aan. „We moeten 'consu-minderen' in plaats van 'consu-meren'. Dat kan goed door je tijd anders in te vullen. Doe vaker wat leuk met vrienden en familie. Heb meer sociaal contact. Ga sporten, bezoek musea of maak een wandeling met elkaar. Nu vragen we te veel van de aarde. Wij Nederlanders zijn superhypocriet. We willen met vakanties steeds vaker en verder weg. Hoeft niet. Ga 's een keer met de trein naar Berlijn of Parijs, in

Rohan: „Koop minder, negeer reclames.”

plaats van met het vliegtuig. Zelf koop ik minder dingen zoals kleding. Er wordt jacht gemaakt op de consument. Daarom skip ik allerlei reclames en mijd ik influencers. Thuis koopt mijn moeder biologisch vlees en streekproducten en zijn we energieneutraal. Als iedereen dat doet komt het goed.”

'Waar is James Bond als je hem nodig hebt?'

Zes van de 29 Dalton-6vwo'ers bij elkaar met links hun docent Nederlands Dick Jan Sanders: „Ik sta versteld van hun betrokkenheid en mentale veerkracht.”

FOTO'S JIFOTO.NL / JAN JONG

Oorlog

De handel en wandel van de Russische president Poetin baart Katrin Barabach meer zorgen dan de meeste van haar leeftijdsgenoten. Logisch, want Katrins moeder is Oekraïense en haar vader is geboren en getogen in Rusland. 'Van arme vechtersbaas tot dictator' is de titel van haar essay die overduidelijk maakt hoe zij over Poetin denkt. „De oorlog speelt bij mij thuis een grote rol. Mijn moeders familie woont in Oekraïne bij de grens met Lviv. Mijn vader is officieel Armeens. Tijdens de genocide groeide zijn familie in Rusland op. Dertig jaar geleden kwam hij naar Nederland voor werk. We zijn er heel verdrietig over met z'n allen.”

„In het begin van de oorlog kreeg ik veel appjes met steun van vriendinnen. Ook ouders van vriendinnen leven mee, dus ik voel me wel gesteund. Ik kan er altijd over praten met ze. Mijn broertje van 14 snapt het ook wel. Ik ben zelf in beide landen geweest. Lviv is een mooie stad waar ik voor het laatst in 2019 mijn oma bezocht. Ook heb ik ooms en tantes in Rusland, in Sotsji, en daar heb ik ook wel eens gelogeerd. Niemand van mijn familie staat achter Poetin en deze oorlog.”

Katrin vreest serieus voor een nucleaire aanval. „Poetin dreigt er wel mee. Als

Katrin: „Stop de oorlog, leg Poetin om.”

hij wat wil gebeurt het vaak ook. Ik had nooit gedacht dat het zo dichtbij zou komen. Bizar gewoon.” Ze weet ook dé manier om Poetin en zijn oorlog tegen Oekraïne te stoppen: „Dat iemand hem omlegt. Daar heb ik mijn hoop op gevestigd. Waar is James Bond als je 'm nodig hebt?”

Toekomstkeuzes

Hoe komt het dat iemand van 17 jaar zo kan uitkijken naar de toekomst en er tegelijkertijd zo bang voor kan zijn? Dat vraagt Melisa Kürkcü zich af. „Als het gaat om de toekomst, ken ik mezelf nog niet zo goed. Studiekeuze, inflatie, klimaatcrisis. Er zijn veel dingen die erbij komen kijken en als je daar te veel over nadenkt, zit je snel vast in je eigen gedachten.”

Dat weegt bij vlogen zwaar voor Melisa. „Mijn directe omgeving is deze school. Met mijn vrienden heb ik het vaak over de toekomst. We weten niet wat ons te wachten staat en velen zijn daar onzeker over. Wat helpt is kleine dingen vinden waar je geluk uithaalt. De regen bijvoorbeeld, dat vind ik echt wonderbaarlijk. Mijn goede voornemen is voorrang geven aan mooie herinneringen maken.”

Melisa: „Haal je geluk uit kleine dingen.”

Planeet B

Dat de klimaatcrisis sommige mensen 'zó niets boeit', gaat Sara van Rath aan het hart. Want, zo schrijft ze in haar essay, er is geen Planeet B. „Ik denk dat de wereld erop achteruit gaat en dat gaat ook direct invloed hebben op mij. Mondmaskers op, maar een x aantal kinderen mogen krijgen. De kans dat dat de toekomst wordt, is realistisch en daar maak ik me wel zorgen over.”

Hoewel Sara er na haar onderzoek van overtuigd is dat de gevolgen van de crisis onvermijdelijk zijn - ze somt op: „Opwarming van de aarde, bosbranden en smeltende ijskappen.” - heeft ze er vertrouwen in dat de politiek tijdig ingrijpt. „Ik denk dat politici wereldwijd meer prioriteit gaan zien in de klimaatcrisis. Als die crisis verbetert, worden andere crises, zoals vogelgriep de bioindustrie, ook minder.”

Op individueel niveau ziet ze een oplossing in 'allemaal iets minder'. „Als mensen op kleine schaal rekening houden met bijvoorbeeld minder vlees eten, vaker de trein pakken en recyclen, bevloedt dat grote bedrijven ook.”

Sara: „Politiek zal tijdig ingrijpen.”

Fast fashion

Kleding die in grote hoeveelheden en tegen lage kosten geproduceerd en verkocht wordt, ook wel 'fast fashion' genoemd, dat past niet meer bij modeliefhebber Britt Bolten. „Ik draag 'schone' kleren, waarvoor ik de ware prijs betaal. Dat past wél bij mij.”

Voordat Britt begon aan haar onderzoek, had ze geen idee van hoe 'gelaagd' de fast fashion-industrie is. „Eerst dacht ik aan kinderarbeid en de verdrietige arbeidsomstandigheden in landen waar veel kleding gemaakt wordt. Door mijn essay kwam ik erachter dat bijvoorbeeld het verbouwen, verven en wassen van textiel zorgt voor extreme vervuiling en uitputting van de aarde.”

Toch laat ze zich nog wel eens vangen door wat ze noemt 'het grotere eigenbelang'. „Mijn vriendinnen en ik zoeken naar jurkjes voor de feestdagen. Dan vinden we het toch vervelend dat die 45 euro kosten, in plaats van 20. Om minder bij te dragen aan de industrie, ruilen we kleding onderling of verkopen we items die we zat zijn op apps als Vinted.” „Ook heb ik een afspraak met mezelf

Britt: „Schone' kleren, géén fast fashion.”

gemaakt: bij elk kleding stuk stel ik mezelf een aantal vragen. 'Zou ik dit ook willen hebben als het niet in de uitverkoop is?' en 'Ga ik dit voor een lange tijd dragen?'. Als de antwoorden 'ja' zijn, dan mag ik het kopen.”